

Länsstyrelsen
Jämtlands län
Naturskvdd
Anders Davidsson
063-146222

Beslut

Datum
2010-01-25

Dnr (anges vid skriftväxling)
511-3785-08

Enligt sändlista

Beslut för naturreservatet Storskogen

Uppgifter om naturreservatet

Reservatets namn: Storskogen
Län: Jämtland
Kommun: Krokom

Fastigheter	Rännön 2:10
Markägare:	Staten genom Naturvårdsverket
Lägesbeskrivning:	50 km nordväst om Krokom, 3–7 km norr om Rönnefors
Kartor:	Fastighetskartan 20E 2-3a, Rönnefors Väggkartan 203 Föllinge
Areal:	581 ha varav 508 ha produktiv skogsmark
Förvaltare:	Länsstyrelsen Jämtlands län

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Länsstyrelsens beslut.....	3
Syfte.....	3
Beskrivning av naturreservatet.....	3
Natura 2000.....	5
Skäl till beslut.....	5
Ärendets handläggning.....	5
Föreskrifter.....	6
Övrig information.....	7
Intresseprövning.....	8
Skötsel och förvaltning.....	8
Kungörelse.....	8
Hur man överklagar.....	8
Källor.....	9
Bilagor.....	9
Sändlista.....	9

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar länsstyrelsen att förklara det område som avgränsas med en heldragen linje på bifogad karta (Bilaga 1) som naturreservat, att särskilt skyddas och skötas för att bevara och ge möjlighet till utveckling av biologisk mångfald och för att tillgodose behov av områden för friluftslivet. Reservatet har den avgränsning som slutligen utmärks i fält.

Naturreservatets namn skall vara **Storskogen**.

SYFTE

Syftet med reservatet är att bevara samtliga värdefulla livsmiljöer och naturtyper som finns i området. Med detta avses i huvudsak att naturtyperna skall ha en utbredning minst motsvarande nuvarande areal och innehålla tillräckligt av de strukturer och företeelser som är av betydelse för arterna, speciellt avseende de 18 rödlistade arter som hittills är funna i området. Gynnsamt tillstånd för livsmiljöer och arter skall bibehållas eller återställas. Även om naturliga processer inte upphört att påverka landskapet kan skäl finnas för skötselåtgärder. Vid behov ska biotopvårdande skötselåtgärder utföras enligt skötselplan.

Syftet med reservatet är också att det tillsammans med det stora, relativt näraliggande naturreservatet och Natura 2000-området Oldflån-Ansätten (inklusive utvidgning) och andra närliggande, stora, fjällnära skogsområden samt flera av Skogsstyrelsen avgränsade nyckelbiotoper och objekt med naturvärden, ska öka sannolikheten för att ingående livsmiljöer och arter ska fortleva långsiktigt, både på bestånds- och landskapsnivå. Möjlighet ska ges till friluftsliv och vetenskaplig forskning.

BESKRIVNING AV NATURRESERVATET

Storskogen är ett träffande namn på ett ca 1,2 km brett och ca 4 km långt naturskogsområde ca 3 – 7 km norr om Rönnöfors, mellan byn Finnsäter och Örnstolån. Området ligger ca 400 – 500 m ö h och är obetydligt påverkat av skogsbruk förutom två hyggen från 1980-talet i södra delen. Skogen är grandominerad med delvis stort lövinslag och till övervägande del sannolikt uppkommen efter en omfattande brand för mer än 160 år sedan. Storskogen utgör den sydvästligaste delen av ett ca 3 mil långt bälte i skogslandet öster – söder om Ansättenområdet där tall i stort sett saknas.

Berggrunden består huvudsakligen av Offerdalsskiffer, i västra delen med inslag av Föllingegråvacka och Kougstaskiffer. Jorden är delvis påverkad av kalkrikare sedimentbergarter. I nordöstra delen finns flera steniga – småblockiga stråk med mindre hållmarksinslag. Området är i allmänhet sluttande mot söder – väster och påtagligt småkuperat.

87 % av området är produktiv skogsmark, resterande delar utgörs av en mängd småmyrar, de flesta av intermediär typ, oftast med kantzoner av lågbonitär senvuxen grandominerad sumpskog och sammanlänkade via rikare vattenförande stråk, samt några mindre hållmarks-blockimpediment i nordöstra delen. Området genomkorsas av några småbäckar och ett flertal fuktstråk med betydande inslag av sumpskog. Mer än 1/3 av området utgörs av fuktig mark. Marken är påtagligt rikare i västra och sydvästra delarna, samt längs bäckar och fuktstråk.

Gran *Picea abies* är dominerande trädslag och merparten av granarna är i 130- till 160-årsåldern. Spridda exemplar över 160 år förekommer. Föryngringen av gran varierar kraftigt mellan god och obefintlig inom området. Diameterspridningen är god i flera bördigare partier där dimensioner över 40 cm förekommer på flera ställen. På svagare mark är granen påtagligt klen och senvuxen med något enstaka grövre exemplar. Lövinslaget domineras av björk *Betula sp.* och är störst på svagare mark och i norra delen. Här och var når lövandelen 30 %, men är flerstädes i genomsnitt mindre än ca 10 %. Gammal sälg *Salix caprea* i klena – medelgrova dimensioner finns sparsamt men väl spridd i området. I södra och västra delarna finns några spridda kloner med relativt grov asp *Populus tremula*, i övrigt sparsamt. Vuxna rönnar *Sorbus acuparia* förekommer spridda inom området och lokalt finns inslag av gråal *Alnus incana*, varav några med dimensioner på 20-30 cm. Tall *Pinus sylvestris* är sällsynt men förekommer i södra delen och vid några av områdets små myrar.

Förekomsten av död ved varierar starkt inom området. Inom hela området finns ett påtagligt inslag av död lövved, främst björk, då lövsuccessionen är under sakta utdöende. I de grantätaste delarna är det mest i form av lågor efter hela träd, på svagare mark och mot norr större inslag av björkhögstubbar. Granlågor förekommer rikligast i västra delen samt i fuktstråken i övriga delar. På svagare mark finns tämligen sparsamt med granlågor men i gengäld något fler stående döda granar. Relativt färska – medelgamla granlågor är vanligast, gamla granlågor förekommer sparsamt och lokalt.

Dominerande vegetationstyper är blåbärstyp och smalbladig grästyp. Delvis finns visst lågörtinslag. I fuktstråk och bäckmiljöer finns stort inslag av högört, bl a kärrfibbla *Crepis paludosa*, brudborste *Cirsium helenioides*, torta *Cicerbita alpina* och nordisk stormhatt *Aconitum lycoctonum ssp. lycoctonum* delvis med kranshakmossa *Rhytidiadelphus triquetrus* i bottenskiktet. Knappnåslavar förekommer frekvent främst på gammal (ofta senvuxen) gran och på björkhögstubbar. *Lobaria*- och *Nephroma*-arter finns på så gott som all sälg och i viss mån även på asp. Bland vedsvamparna är ullticka *Phellinus ferrugineofuscus* funnen på ett flertal ställen. Sällsyntare arter som blackticka *Junghuhnia collabens* (VU), sprickporing *Diplomitoporus crustulinus* (VU), ulltickeporing *Skeletocutis brevispora* (VU) och stjärntagging *Asterodon ferruginosus* (NT) har också påträffats. Flera partier i området är rikligt draperade med hänglavar, bla. garnlav *Alectoria sarmentosa*.

Områdets historik är inte helt klarlagd men det mesta talar för att en omfattande brand dragit fram någon gång runt 1800-talets mitt (1837) och endast mindre brandrefugier i en del fuktstråk blivit kvar. Ovanjordiska brandspår är svåra att finna men några av områdets få tallar uppvisar en möjlig brandskada, och en grov gammal tallåga med brandspår är funnen i västra delen av området.

Spåren av skogsbruk i området är marginella. I sydligaste delen passerar en igenväxande skotningsväg genom området. En enda gammal basväg diagonalt genom området har observerats. Spår efter avverkningar saknas nästan helt. I några av fuktstråken i nordöstra delarna finns sparsamt med avverkningstubbar. Dessa härrör troligen från två gallringar, en på 1920-talet och en på 1950-talet. Omedelbart norr om detta område förekommer stubbar av samma slag betydligt mer frekvent. Inom de södra två tredjedelarna av området har endast någon enstaka stubbe observerats. Även svagare mark i norra delen förefaller ovanligt stubbfri. De två större hyggerna i södra delen upptar 54 ha. Utöver dem finns drygt 6.5 ha hygge perifert inom objektet.

Vid Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering (på snötäckt mark) har drygt 70 ha inom området klassats som nyckelbiotoper eller objekt med naturvärden. Dessa är främst lokaliserade till norra och sydligaste delarna. Även i mittendelen finns flera partier med nyckelbiotopskvaliteter, i synnerhet i anslutning till fuktstråken.

Förkortningar för den svenska rödlistans olika hotkategorier enligt Artdatabanken: VU = sårbar, NT = missgynnad

För artlista över de habitatarter och rödlistade arter som hittills är funna i området se bilaga 6.

NATURA 2000

Storskogen är ännu inte formellt utpekad som klassificerad naturtyp enligt EU:s habitatdirektiv Natura 2000.

SKÄL TILL BESLUT

Den alltjämt pågående exploateringen av äldre skog i Jämtlands län liksom i övriga delar av landet har reducerat arealen naturskog kraftigt. Detta har försämrat förhållandena för organismer beroende av strukturer och andra förhållanden i sådan skog och den långsiktiga överlevnaden för många arter är nu mer eller mindre hotad. Sverige har både internationellt och genom det nationella, av riksdagen beslutade, miljömålet "Levande skogar" förbundit sig att bevara den biologiska mångfald som finns i landet och därför behöver mer naturskog inklusive dess arter skyddas.

Storskogen är ett större ur- och naturskogsområde som till största delen obetydligt har påverkats av skogsbruk, och där såväl naturskogens livsmiljöer som dess arter finns kvar i stor omfattning. Även om inte reservatet formellt är utpekad som Natura 2000 så består det till stor del av den prioriterade naturtypen västlig taiga(9010) enligt EU:s habitatdirektiv. Totalt 18 rödlistade arter är hittills funna i området. Skogbevuxen myr är ytterligare en prioriterad naturtyp som finns representerad i reservatet. Storskogen har stor betydelse för bevarandet av den biologiska mångfalden i regionen och bidrar därmed till att uppnå miljömålet om artbevarande och andel skyddad skog. Beroende på områdets storlek och kvalitet gör Länsstyrelsen bedömningen att vissa av områdets naturvärden delvis endast kan bevaras genom att området i form av reservatsbildning undantas från skogsbruk och andra exploaterande företag.

Det svagt kuperade, mosaikartade landskapet med skog av olika typer, bäckar, rikkärr och andra myrar samt möjligheten att vandra kilometervis utan att se en enda avverkningsstubbe eller andra spår av skogsbruk gör att reservatet också är potentiellt intressant för friluftsliv, bildning och forskning.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Området är sedan länge känt i naturvårdssammanhang som ett större sammanhängande skogsområde av naturskogskaraktär. Fram till 2003 ägdes marken av Krokoms kommun. I samband med skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering avgränsades 50 ha som nyckelbiotop och 24 ha som objekt med naturvärde. Länsstyrelsen inventerade området 2000-2001 och avgränsade ett ca 530 ha stort område. Värdering utfördes i mars 2002. Den efterföljande förhandlingen med markägaren resulterade i vissa justeringar av gränserna, bla. inkluderades de två större hyggena i söder (ca 54 ha). 2003 köpte staten in reservatsobjektet, vilket 2004 avstyckades som en ny fastighet.

Länsstyrelsen eftersträvar så stor delaktighet och förankring som möjligt inför reservatsbildning. Bland de remissinstanser som svarat på utsänt förslag till beslut är Skogsstyrelsen och Vägverket.

FÖRESKRIFTER FÖR NATURRESERVATET STORSKOGEN

För att uppnå syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3, 21 och 22 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m. m. att nedan angivna föreskrifter skall gälla i naturreservatet.

Föreskrifterna i A och C nedan skall inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som erfordras för naturreservatets vård och skötsel, samt uppföljning av dessa åtgärder, enligt till beslutet hörande skötselplan.

Föreskrifterna i A och C nedan skall inte utgöra hinder för:

- a) jakt och att med fordon transportera fällda älgar och björnar ut ur området. Det förutsätter att fordon med lågt marktryck används och att kortaste möjliga körstråk på fastmark väljs så att inte spårbildning på fuktig mark sker.
- b) normalt nyttjande och skötsel av vägområde för de delar av skogsbilvägar som det berör.

Allt utfallande virke i samband med naturvårdsåtgärder som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan tillfaller staten.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § i miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden

Utöver föreskrifter och förbud enligt andra lagar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. Uppföra byggnad eller annan anläggning, t ex vindkraftverk, mast, antenn, luft- eller markledning, bro, spång eller jakttorn
2. Utöka eller förändra befintlig byggnad eller anläggning
3. Sätta upp tavla, plakat, skylt, göra inskrift eller liknande
4. Anordna upplag, utföra fyllning eller tippning, spränga, schakta, borra, gräva, markbereda, utföra någon annan typ av markbearbetning eller bedriva täkt av något slag
5. Anlägga väg, skoterled, stig, uppställningsplats för fordon, eller liknande anläggningar
6. Framföra motordrivet fordon i terräng
7. Skyddsdikey, rensa dike, kulvertera dike, dämna, eller utföra annan åtgärd som påverkar områdets naturgivna hydrologiska förhållande
8. Utföra skogsvårds- eller skogsskötselåtgärder
9. Fälla eller skada träd och buskar, samt flytta eller upparbeta stående och liggande döda träd eller delar av träd
10. Införa för området främmande växt- eller djurart
11. Använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra växtnäringsämnen
12. Placera ut saltstenar i anslutning till källor och fuktig-blöt mark

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med naturreservatet:

1. Utmärkning av naturreservatets gränser
2. Uppsättning av informationstavlor samt eventuell anläggning av parkeringsplats och friluftsanordningar som t ex vandringsleder, eldplatser och vindskydd i enlighet med fastställd skötselplan. Anordningar utöver de som pekats ut i skötselplanen får utföras efter överenskommelse med fastighetsägaren
3. Undersökningar av markslag, växt- och djursamhällen och andra naturförhållanden som ett led i uppföljningen av syfte och bevarandemål med naturreservatet. Detta kan exempelvis innebära uppsättning av insektsfällor och insamling av enstaka artexemplar
4. Biotopvårdande skötselåtgärder enligt skötselplan som behövs för att uppnå ändamålet med naturreservatet

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt om ordningen i övrigt (gäller även markägare och innehavare av särskild rätt)

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att inom naturreservatet:

1. Fånga, störa eller skada däggdjur, fåglar, grod- och kräldjur, liksom att skada deras bo och lekplatser eller samla ägg
2. Plocka och samla in arter av olika slag med undantag för bär och matsvamp
3. Klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m
4. Göra åverkan på mark, block, växtlighet, torrträd eller annan död ved
5. Elda, förutom på särskilt angivna platser, om sådana finns
6. Framföra motordrivet fordon i terräng inom hela området

Utan Länsstyrelsens tillstånd är det dessutom förbjudet att

7. Bedriva såväl kommersiell som icke kommersiell organiserad verksamhet exempelvis idrottsarrangemang, turistverksamhet, jaktprov, besök av stora grupper, återkommande evenemang etc. Tillståndsplikten omfattar inte grupper med färre än 15 deltagare samt skolklass eller förskolegrupp som endast ägnar sig åt traditionell vandring eller turåkning vid enstaka tillfällen

Ordningsföreskrifterna i C träder i kraft den dag som framgår av kungörandet i författningssamlingen och gäller omedelbart även om de överklagas.

Annan lagstiftning

Länsstyrelsen upplyser om att verksamheter som kräver dispens eller tillstånd från någon av föreskrifterna i detta beslut ofta förutsätter provning enligt andra lagrum i miljöbalken för att kunna utföras. Även provning enligt annan lagstiftning kan vara aktuell.

ÖVRIG INFORMATION

Brand

Uppkommer spontan brand i reservatet skall omedelbara släckningsåtgärder utföras för att förhindra att befintliga naturvärden går till spillo men även för att begränsa risken för eldens spridning till omgivande markägares fastigheter.

Jakt

Under pågående jakt i reservatet skall jakträttsinnehavaren förutom gällande lagar och förordningar rörande jakt även följa övriga för reservatet gällande föreskrifter. Upplysning till allmänheten om datum för jakt bör anslås väl synligt i närheten av naturreservatets entré(er).

INTRESSEPRÖVNING

Enligt 7 kap 25 § miljöbalken ska en provning av skydd av områden även ske med hänsyn till enskilda intressen. Länsstyrelsen finner att de aktuella föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet skall tillgodoses.

SKÖTSEL OCH FÖRVALTNING

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken (SFS 1998:1252) fastställer länsstyrelsen de kvalitetsmål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen.

KUNGÖRELSE

Kungörelsedelgivning skall ske enligt 17 § delgivningslagen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet (Bilaga 5).

I handläggningen av detta ärende har förutom undertecknade även Andreas Gällerspång, naturförvaltningsfunktionen, naturskyddschef Håkan Attergaard, Eva Karlsson, kulturmiljöfunktionen samt jurist Åsa Johansson deltagit.

I detta ärende beslutar landshövding Britt Bohlin och naturvårdshandläggare Anders Davidsson är föredragande.

Britt Bohlin
Landshövding

Anders Davidsson
Naturvårdshandläggare

KÄLLOR

Länsstyrelsen i Jämtlands län: Naturvärdesinventering 2000 – 2002 (Bengt Petterson, Göran Eriksson).

Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering.

Svenska Ticksällskapet: Inventering 1996 (Jörgen Sundin, Anders Bringskog).

Ulf Gärdenfors, Rödlistade arter i Sverige 2005. Artdatabanken, Uppsala.

BILAGOR

1. Beslutskarta
2. Översiktskarta
3. Skötselplan
4. Skötselplankarta
5. Hur man överklagar
6. Artlista naturreservatet Storskogen

SÄNDLISTA

Jovnevaerie sameby, Kjell Ove Klemensson, Olden 4119, 830 51 Offerdal

Jämtland-Härjedalens Naturvårdsförbund, AnnKristin Holmberg, Vike 1735, 835 91 Krokom

Krokoms kommun, Kommunstyrelsen, Offerdalsvägen 8, 835 80 Krokom

Krokoms kommun, Tomas Nilsson, 835 80 Krokom (jaktledare)

Krokoms Naturskyddsförening, Håkan Sandström, Virvelvägen 2, 835 41 Dvörsätt

Länskungörelserna

Länstidningen, 831 89 Östersund

Naturvårdsverket, Valhallavägen 195, 106 48 Stockholm (3 ex)

Riksantikvarieämbetet, Box 1114, 621 22 Visby

Skogsstyrelsen, Köpmantorget 2 B, 826 30 Söderhamn

Vägverket, Röda vägen 1, 781 87 Borlänge

Östersundsposten, Box 124, 83 122 Östersund

Jämtlands Botaniska Sällskap, c/o Bengt Petterson, Trollåsén 2920, 830 44 Nälden
(mailas)

Länsstyrelsen Jämtlands län (mailas internt)

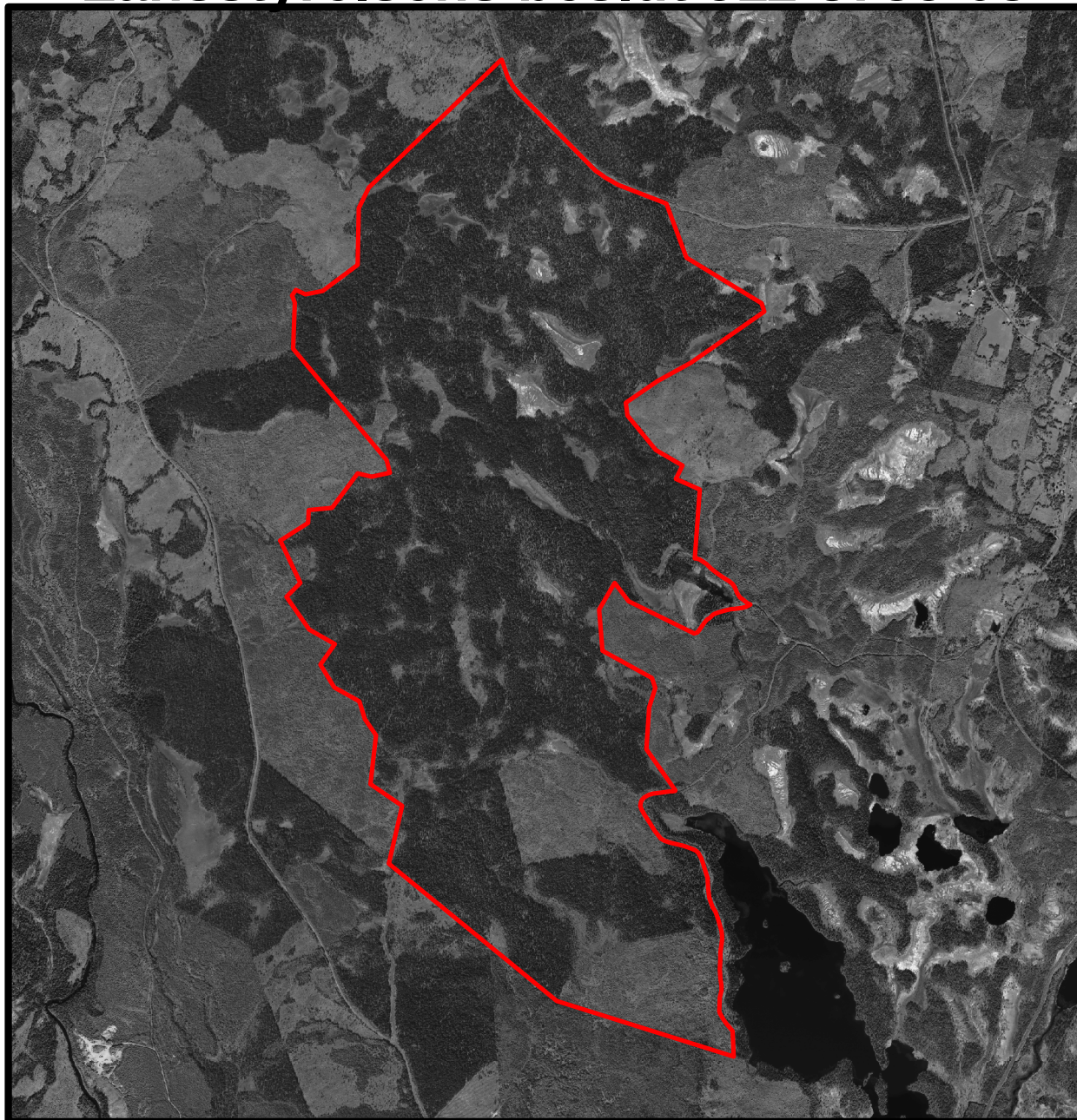
Länsstyrelsen
Jämtlands län

Bilaga 1

Storskogens naturreservat

Beslutskarta

Länsstyrelsens beslut 511-3785-08

Bakgrundskarta: LMV ortofoto

Teckenförklaring

 Gräns för reservat

0 250 500 1 000 m

Skala 1:30000

Storskogens naturreservat

Översiktskarta

Länsstyrelsens beslut 511-3785-08

Bakgrundskarta: Vägkartan

Teckenförklaring

Gräns för reservat

0 500 1 000 2 000 m

Skala 1:50000

Bilaga 3.

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET STORSKOGEN

Innehåll

BESKRIVNINGSDDEL

	Sida.
1. Syftet med naturvårdsförvaltningen	2
2. Beskrivning av bevarandevärdena	2
2.1 Administrativa data	2
2.2 Områdesbeskrivning	2
2.3 Historisk och nuvarande markanvändning	4
2.4 Områdets bevarandevärden	4
2.4.1 Biologiska bevarandevärden	4
2.4.2 Bevarandevärden för friluftsliv	4
3. Källor	5

PLANDEL

4. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder	5
5. Anordningar för information och friluftsliv	6
6. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	7
7. Uppföljning av genomförda skötselåtgärder, bevarandemål och bevarandestatus	7
8. Renhållning	7
9. Utmärkning av naturreservatets gränser	7
10. Tillsyn	7
11. Finansiering av naturvårdsförvaltningen	7

Skötselplanen bör revideras vart tionde år. Resultat och erfarenheter från genomförda skötselåtgärder samt ny kunskap kan kräva en tidigare revision. Bevarandemålen för respektive skötselområde kan justeras utan föregående revision av skötselplanen. Kontakta Länsstyrelsen för aktuell information om bevarandemålen.

BESKRIVNINGSDDEL

1. Syftet med naturvårdsförvaltningen

Syftet med naturvårdsförvaltningen är att bevara samtliga värdefulla livsmiljöer och naturtyper som finns i området. Med detta avses i huvudsak att naturtyperna skall ha en utbredning minst motsvarande nuvarande areal och innehålla tillräckligt av de strukturer och företeelser som är av betydelse för arterna, speciellt avseende de 18 rödlistade arter som hittills är funna i området. Gynnsamt tillstånd för livsmiljöer och arter skall bibehållas eller återställas. Även om naturliga processer inte upphört att påverka landskapet kan skäl finnas för skötselåtgärder. Vid behov ska biotopvårdande skötselåtgärder utföras enligt skötselplan.

Syftet med förvaltningen är också att det tillsammans med det stora, relativt näraliggande naturreservatet och Natura 2000-området Oldflån-Ansätten (inklusive utvidgning) och andra närliggande, stora, fjällnära skogsområden samt flera av Skogsstyrelsen avgränsade nyckelbiotoper och objekt med naturvärden, ska öka sannolikheten för att ingående livsmiljöer och arter ska fortleva långsiktigt, både på bestands- och landskapsnivå. Möjlighet ska ges till friluftsliv och vetenskaplig forskning.

2. Beskrivning av bevarandevärdena

2.1 Administrativa data

Tabell 1. Administrativa data för naturreservatet Storskogen.

Objektnamn	Storskogen
Skyddsform	Naturreservat
Län	Jämtland
Kommun	Krokom
Väggkartan	203 Föllinge
Fastighetskartan	20E 2-3a, Rönnöfors
Markägare	Staten genom Naturvårdsverket
Fastigheter	Rännön 2:10
Areal	581 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen Jämtlans län
Markslag och naturtyper	Areal
Rikkärr (7230)	17 ha
Näringsrik granskog (9050)	150 ha
Fattiga och intermediära kärr (7140)	30 ha
Västlig taiga (9010)	310 ha
Skogbevuxen myr (91D0)	15 ha
Prioriterade bevarandevärden	
Naturtyper	Västlig taiga, Skogbevuxen myr
Strukturer	Död ved, gamla barrträd
Växt och djursamhällen	Fåglar, svampar, lavar, mossor
Arter (18 rödlistade)	
Friluftsliv	Upplevelse, Orördhet

2.2 Områdesbeskrivning

Storskogen är ett träffande namn på ett ca 1,2 km brett och ca 4 km långt naturskogsområde ca 3 – 7 km norr om Rönnöfors, mellan byn Finnsäter och Örnstolån. Området ligger ca 400 – 500 m ö h och är obetydligt påverkat av skogsbruk förutom två hyggen från 1980-talet i södra

delen. Skogen är grandominerad med delvis stort lövinslag och till övervägande del sannolikt uppkommen efter en omfattande brand för mer än 160 år sedan. Storskogen utgör den sydvästligaste delen av ett ca 3 mil långt bälte i skogslandet öster – söder om Ansättenområdet där tall i stort sett saknas.

Berggrunden består huvudsakligen av Offerdalsskiffer, i västra delen med inslag av Föllingegråvacka och Kougstaskiffer. Jorden är delvis påverkad av kalkrikare sedimentbergarter. I nordöstra delen finns flera steniga – småblockiga stråk med mindre hållmarksinslag. Området är i allmänhet sluttande mot söder – väster och påtagligt småkuperat.

87 % av området är produktiv skogsmark, resterande delar utgörs av en mängd småmyrar, de flesta av intermediär typ, oftast med kantzoner av lågbonitär senvuxen grandominerad sumpskog och sammanlänkade via rikare vattenförande stråk, samt några mindre hållmarksblockimpediment i nordöstra delen. Området genomkorsas av några småbäckar och ett flertal fuktstråk med betydande inslag av sumpskog. Mer än 1/3 av området utgörs av fuktig mark. Marken är påtagligt rikare i västra och sydvästra delarna, samt längs bäckar och fuktstråk.

Gran *Picea abies* är dominerande trädslag och merparten av granarna är i 130- till 160-årsåldern. Spridda exemplar över 160 år förekommer. Föryngringen av gran varierar kraftigt mellan god och obefintlig inom området. Diameterspridningen är god i flera bördigare partier där dimensioner över 40 cm förekommer på flera ställen. På svagare mark är granen påtagligt klen och senvuxen med något enstaka grövre exemplar. Lövinslaget domineras av björk *Betula sp.* och är störst på svagare mark och i norra delen. Här och var når lövandelen 30 %, men är flerstädes i genomsnitt mindre än ca 10 %. Gammal sälg *Salix caprea* i klena – medelgrova dimensioner finns sparsamt men väl spridd i området. I södra och västra delarna finns några spridda kloner med relativt grov asp *Populus tremula*, i övrigt sparsamt. Vuxna rönnar *Sorbus acuparia* förekommer spridda inom området och lokalt finns inslag av gråal *Alnus incana*, varav några med dimensioner på 20-30 cm. Tall *Pinus sylvestris* är sällsynt men förekommer i södra delen och vid några av områdets små myrar.

Förekomsten av död ved varierar starkt inom området. Inom hela området finns ett påtagligt inslag av död lövved, främst björk, då lövsuccessionen är under sakta utdöende. I de grantätaste delarna är det mest i form av lågor efter hela träd, på svagare mark och mot norr större inslag av björkhögstubbar. Granlågor förekommer rikligast i västra delen samt i fuktstråken i övriga delar. På svagare mark finns tämligen sparsamt med granlågor men i gengäld något fler stående döda granar. Relativt färsk – medelgamla granlågor är vanligast, gamla granlågor förekommer sparsamt och lokalt.

Dominerande vegetationstyper är blåbärstyp och smalbladig grästyp. Delvis finns visst lågörtinslag. I fuktstråk och bäckmiljöer finns stort inslag av högört, bl a kärrfibbla *Crepis paludosa*, brudborste *Cirsium helenioides*, torta *Cicerbita alpina* och nordisk stormhatt *Aconitum lycoctonum ssp. lycoctonum* delvis med kranshakmossa *Rhytidiadelphus triquetrus* i bottenskiktet. Knappnålslavar förekommer frekvent främst på gammal (ofta senvuxen) gran och på björkhögstubbar. *Lobaria*- och *Nephroma*-arter finns på så gott som all sälg och i viss mån även på asp. Bland vedsvamparna är ullticka *Phellinus ferrugineofuscus* funnen på ett flertal ställen. Sällsyntare arter som blackticka *Junghuhnia collabens* (VU), sprickporing *Diplomitoporus crustulinus* (VU), ulltickeporing *Skeletocutis brevispora* (VU) och stjärntagging *Asterodon ferruginosus* (NT) har också påträffats. Flera partier i området är rikligt draperade med hänglavar, bl. garnlav *Alectoria sarmentosa*.

Vid Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering (på snötäckt mark) har drygt 70 ha inom området klassats som nyckelbiotoper eller objekt med naturvärden. Dessa är främst lokaliserade till norra och sydligaste delarna. Även i mittendelen finns flera partier med nyckelbiotopskvaliteter, i synnerhet i anslutning till fuktstråken.

Förkortningar för den svenska rödlistans olika hotkategorier enligt Artdatabanken: VU = sårbar, NT = missgynnad

2.3 Historisk och nuvarande markanvändning

Områdets historik är inte helt klarlagd men det mesta talar för att en omfattande brand dragit fram någon gång runt 1800-talets mitt (1837) och endast mindre brandrefugier i en del fuktstråk blivit kvar. Ovanjordiska brandspår är svåra att finna men några av områdets få tallar uppvisar en möjlig brandskada, och en grov gammal tallåga med brandspår är funnen i västra delen av området.

Skogen i området bär endast obetydliga spår av skogsbruk. I sydligaste delen passerar en igenväxande skotningsväg genom området. En enda gammal basväg diagonalt genom området har observerats. I några av fuktstråken i nordöstra delarna finns sparsamt med avverkningsstubbar. Dessa härrör troligen från två gallringar, en på 1920-talet och en på 1950-talet. Omedelbart norr om därom förekommer stubbar av samma slag betydligt mer frekvent. Inom de södra två tredjedelarna av skogen har endast någon enstaka gammal avverkningsstubbe observerats. På 1980-talet togs två hyggen om sammanlagt ca 54 ha upp i södra delen av objektet.

2.4 Områdets bevarandevärden

2.4.1 Biologiska bevarandevärden

Storskogen är ett större naturskogsområde som till största delen obetydligt påverkats av skogsbruk, och där såväl naturskogens livsmiljöer som dess arter finns kvar i stor omfattning. Reservatet består till stor del av den prioriterade naturtypen västlig taiga enligt EU:s habitatdirektiv. Skogen i reservatet domineras helt av gran med mestadels måttligt lövinslag av främst björk men även en del sälg samt fläckvis en del grövre asp. Stående och liggande död ved av björk förekommer allmänt, död ved av gran måttligt – lokalt riktigt. Totalt 18 rödlistade arter är hittills funna, vilka är knutna till såväl levande som död gran och lövträd. Dessutom är de i EU:s artdirektiv ingående arterna järpe, spillkråka, tretåig hackspett, orre och tjäder noterade. Skogbevuxen myr är ytterligare en prioriterad naturtyp som finns representerad i reservatet. Storskogen har stor betydelse för bevarandet av den biologiska mångfalden i regionen och bidrar därmed till att uppnå miljömålet om artbevarande och andel skyddad skog.

2.4.2 Bevarandevärden för friluftsliv

Det svagt kuperade, mosaikartade landskapet med skog av olika typer, bäckar, rikkärr och andra myrar samt möjligheten att vandra kilometervis utan att se en enda avverkningsstubbe eller andra spår av skogsbruk gör att reservatet också är potentiellt intressant för friluftslivet, bildning och forskning. Vandring och skidåkning är friluftaktiviteter som med fördel kan bedrivas i området.

3. Källor

Länsstyrelsen i Jämtlands län: Naturvärdesinventering 2000 – 2002 (Bengt Petterson, Göran Eriksson).

Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering.

Svenska Ticksällskapet: Inventering 1996 (Jörgen Sundin, Anders Bringskog).

Ulf Gärdenfors, Rödlistade arter i Sverige 2005. Artdatabanken, Uppsala.

PLANDEL

4. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet har indelats i tre skötselområden (se skötselplankarta). Förutom kärnområdet med äldre grandominerad skog (skötselområde B), finns flera delar med ca 20 åriga föryngringsytor (skötselområde A och C). Skötsel utförs inom skötselområde C, skötselåtgärder väntar inom skötselområde A och B. Våtmarkerna inom skötselområde B bedöms tills vidare sakna behov av skötsel och uppföljning.

Skötselområde A: Bestående av 5 delområden (A1-A5) Totalareal 57 ha

Beskrivning: Skötselområdet består av fem delar, vars storlekar är 28, 26, 1.7, 1.1 och 0.6 ha. Gamla föryngringsytor från 1980-talet, förutom A5 som är något yngre, planterade med gran med visst inslag av björk, rönn, asp och sälg.

Bevarandemål: Grannaturskog med inslag av löv.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

Struktur och funktion

- Främmande trädarter förekommer inte.
- Skogen ska vara flerskiktad och olikåldrig. Minst 25 granar > 50cm i bhd per hektar.
- I genomsnitt ska det finnas minst 8 lövträd > 30 cm bhd (nedre tröskelvärde minst 5 lövträd > 30 cm i bhd) per hektar.
- Död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier ska förekomma med i genomsnitt minst 20 m³ (nedre tröskelvärde 10 m³) per hektar.

Skötselåtgärder

- Granen har etablerat sig så pass och det finns även en del lövinslag på föryngringsytorna. Därför lämnas föryngringsytorna tills vidare utan skötselåtgärder. Uppföljning om 10 år.

Skötselområde B: Bestående av 2 delområden. Totalareal 521 ha

Beskrivning: Äldre grandominerad skog med inslag av flera våtmarker. Det lilla delområdet norr om C3 ingår också i skötselområdet.

Bevarandemål: Grannaturskog med inslag av löv

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

Struktur och funktion

- Främmande trädarter förekommer inte.
- Skogen ska vara flerskiktad och olikåldrig. Minst 25 granar >50 cm i bhd per hektar.

- Död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier ska förekomma med i genomsnitt minst 20 m³ (nedre tröskelvärde 10 m³) per hektar.

Skötselåtgärder

- Om inte uppföljning av bevarandemålen påbjuder något annat lämnas området till fri utveckling.

Skötselområde C: Bestående av 3 delområden (C1-C3) Totalareal 3 ha

Beskrivning: Skötselområdet består av tre delar, vars storlekar är 1.7, 0.7 och 0.6 ha. Gamla föryngringsytor från 1980-talet planterade med contorta *Pinus contorta* med visst inslag av gran, björk, rönn, asp och sälg.

Bevarandemål: Grannaturskog med inslag av löv.

Det är gynnsamt tillstånd när följande bevarandemål är uppnådda:

Struktur och funktion

- Främmande trädarter förekommer inte.
- Skogen ska vara flerskiktad och olikåldrig. Minst 25 granar > 50cm i bhd per hektar.
- I genomsnitt ska det finnas minst 8 lövträd > 30 cm bhd (nedre tröskelvärde minst 5 lövträd > 30 cm i bhd) per hektar.
- Död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier ska förekomma med i genomsnitt minst 20 m³ (nedre tröskelvärde 10 m³) per hektar.

Skötselåtgärder

- I område C1 ska contortan omgående röjas bort och lämnas på plats. Vid behov får man återkomma och röja bort eventuell nyetablering av contorta. Därefter lämnas området tills vidare utan skötselåtgärder. Uppföljning efter 10 år.
- I område C2 och C3 är det bättre att avvakta tills contortan nått grövre dimensioner och sedan avverka den vid lämpligt tillfälle. Lämpligt vore i samband med skogsbruksåtgärder på intilliggande föryngringsyta. Vid behov får man återkomma och röja bort eventuell nyetablering av contorta. Därefter lämnas området tills vidare utan skötselåtgärder. Uppföljning efter 10 år.

5. Anordningar för information och friluftsliv

Bevarandemål

Rörligt friluftsliv skall kunna bedrivas. Minst en väl underhållen informationsskylt med beskrivning av reservatet skall finnas. En väl underhållen parkeringsplats ska finnas i anslutning till reservatet. Alla friluftsanordningar ska ha årlig tillsyn och vid behov underhåll.

Skötselåtgärder

- Framställning av informationsskylt/ar och vägs skyltar och uppsättning av dem (läge: se skötselplanen). Ytterligare en informationstavla skall sättas upp på strategisk plats som informerar om pågående skötselåtgärder i reservatet.
- Uppröjning runt befintlig parkeringsplats. Vindskydd med eldstad är andra arrangemang som kan bli aktuella. Underhåll av befintliga friluftsanordningar ska göras efter behov.

6. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

I avvaktan på att Naturvårdsverkets vägledning/strategi för skötsel har fastställts kan tabellen nedan eventuellt behöva kompletteras vid ett senare tillfälle.

Tabell 2. Planerade skötselåtgärder i naturreservatet Storskogen.

Skötselområde	Skötselåtgärder	Prio
C1	Röjning av contorta	1
C2 och C3	Avverka contorta	2
Enligt bifogad skötselplankarta	Uppsättning av informationsskyltar och uppröjning runt befintlig parkeringsplats	1
	Markering av reservatets gränser	1

7. Uppföljning av genomförda skötselåtgärder, bevarandemål och bevarandestatus

En uppföljning och dokumentation skall ske för varje skötselområde i syfte att se om utförda skötselåtgärder har varit relevanta och givit önskat resultat utifrån angivet syfte och bevarandemål. Naturvårdsförvaltaren dokumenterar utförda skötselåtgärder, tillsyn över föreskrifter, uppföljning av skötsel- och kvalitetsmål samt för finansiering av verksamheten. Utläggning, parametrar och uppföljningsarbete anges och utförs av förvaltaren (Länsstyrelsen) eller av denne enligt skrivna avtal utsedd uppdragstagare. Resultat från kommande uppföljning av bevarandestatusen kan eventuellt påkalla ytterligare revidering och ändring av skötselåtgärder och uppföljningsparametrar.

Tabell 3. Uppföljning av bevarandemål och bevarandestatus i naturreservatet Storskogen.

Skötselområde	Bevarandemål och uppföljningsparametrar	Prio
A	Främmande trädarter	1
	Flerskiktning (antal gran/ha)	3
	Lövträdsförekomst (antal/ha)	3
	Död ved (m ³ /ha)	2
B	Främmande trädarter	1
	Flerskiktning (antal gran/ha)	1
	Död ved (m ³ /ha)	1
C	Främmande trädarter	1
	Flerskiktning (antal gran/ha)	3
	Lövträdsförekomst (antal/ha)	3
	Död ved (m ³ /ha)	2

8. Renhållning

För renhållning i terrängen som hör samman med friluftslivet svarar naturvårdsförvaltaren.

9. Utmärkning av naturreservatets gräns

Reservatet skall utmärkas enligt svensk standard och enligt Naturvårdsverkets anvisningar.

10. Tillsyn

För fortlöpande tillsyn av reservatet (tillsyn av att reservatets föreskrifter efterlevs enligt Miljöbalken) ansvarar Länsstyrelsen Jämtlans län.

11. Finansiering av naturvårdsförvaltningen

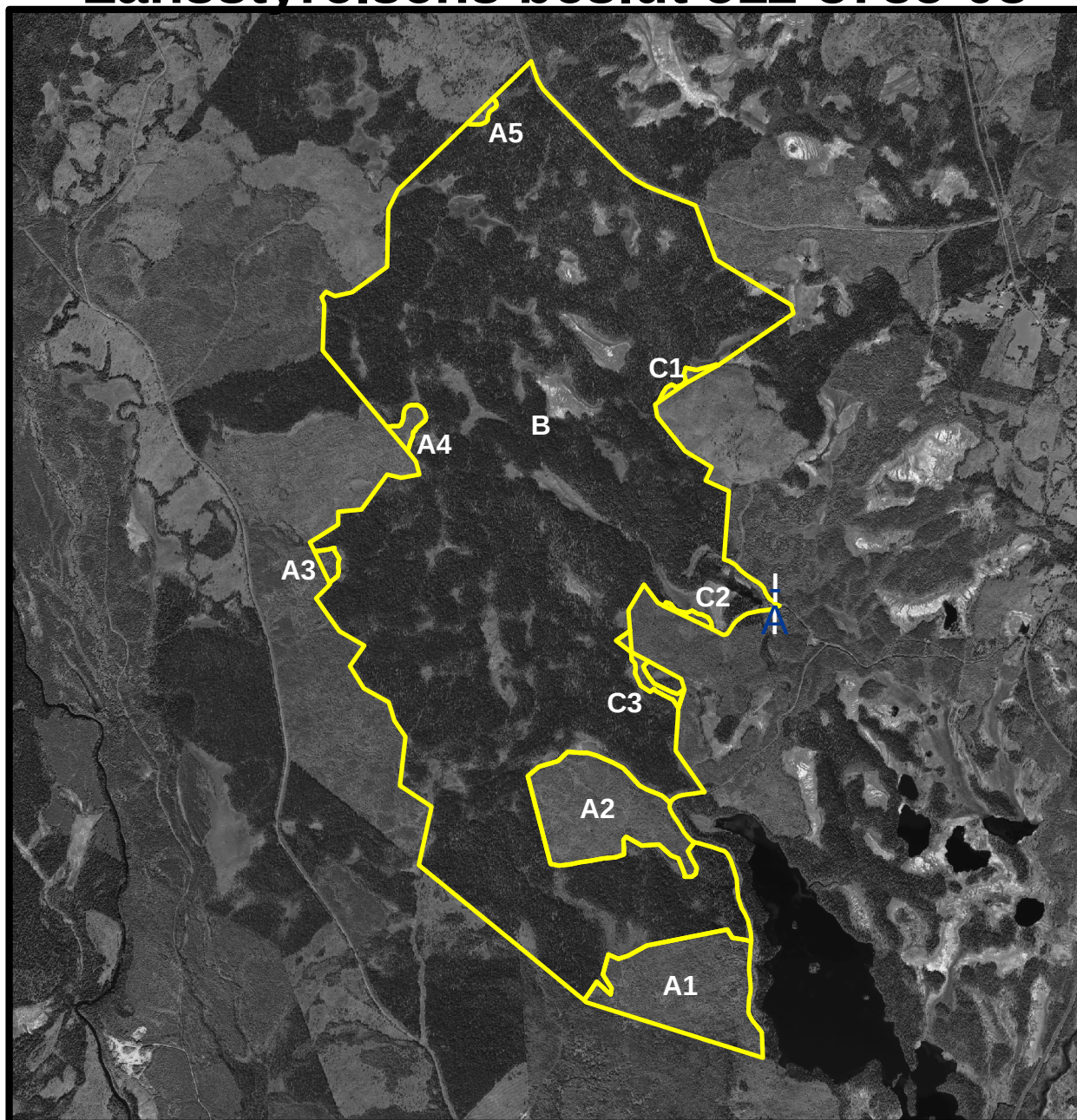
Naturvårdsförvaltningen bekostas genom skötselanslag för biotopvårdande åtgärder, utmärkning av reservatets gränser, områdestillsyn samt löpande underhåll från Naturvårdsverket.

Storskogens naturreservat

Skötselplankarta

Länsstyrelsens beslut 511-3785-08

Bakgrundskarta: LMV ortofoto

Teckenförklaring

- Informationsskylt
- A Parkeringsplats
- Skötselområden

0 250 500 1 000 m

Skala 1:30000

Bilaga 5.

F 1

HUR MAN ÖVERKLAGAR TILL REGERINGEN,

_____ Miljö-departementet

Om Ni är missnöjd med länsstyrelsens beslut kan Ni överklaga hos regeringen.

Det gör Ni genom att i brev

- tala om vilket beslut Ni överklagar, t.ex. genom att ange ärendets diarienummer
- redogöra för dels varför Ni anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt, dels hur Ni anser att beslutet skall ändras.

Ni skall underteckna brevet, förtydliga namnteckningen och uppge adress och telefonnummer.

Om Ni har handlingar eller annat som Ni vill åberopa till stöd för Er ståndpunkt så bör Ni skicka med det.

Överklagandet skall lämnas/skickas till länsstyrelsen, se adress nedan. Om inte länsstyrelsen ändrar sitt beslut kommer överklagandet och handlingarna i ärendet att skickas till regeringen.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert överklagande inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet. I annat fall kan Ert överklagande inte prövas.

Om Ni behöver veta mer om hur Ni skall gå till väga, så kan Ni vända Er till länsstyrelsen, telefonnummer 063-146000.

Länsstyrelsens postadress:

Länsstyrelsen i Jämtlands län
831 86 Östersund

Bilaga 6.

Tabell 1. Rödlistade arter hittills funna i Storskogens naturreservat.

Rödlistade arter	Hotkategori
<i>Epipogium aphyllum</i> skogsfru	NT
<i>Chaenotheca gracillima</i> brunpudrad nållav	NT
<i>Chaenothecopsis viridialba</i> vitskaftad svartspik	NT
<i>Cybebe gracilentia</i> smalskaftslav	VU
<i>Lobaria scrobiculata</i> skrovellav	NT
<i>Lobaria pulmonaria</i> lunglav	NT
<i>Asterodon ferruginosus</i> stjärntagging	NT
<i>Cystostereum murraii</i> doftskinn	NT
<i>Diplomitoporus crustulinus</i> sprickporing	VU
<i>Fomitopsis rosea</i> rosenticka	NT
<i>Haploporus odorus</i> doftticka	VU
<i>Inonotus leporinus</i> harticka	NT
<i>Junghuhnia collabens</i> blackticka	VU
<i>Phellinus nigrolimitatus</i> gränsticka	NT
<i>Phellinus populicola</i> stor aspticka	NT
<i>Skeletocutis brevispora</i> ulltickeporing	VU
<i>Buteo lagopus</i> fjällvråk	NT
<i>Picoides tridactylus</i> tretåig hackspett	VU

Förklaring till kolumnen "Hotkategori":

VU - sårbar, NT - missgynnad (Rödlistade arter, Artdatabanken 2005)